

8.2 VŠE

Jarní (oficiálně nazývaný letním) semestr školního roku 2004-05 jsem už učil na plný úvazek¹ **matematiku na Fakultě informatiky a statistiky (FIS nebo F4) Vysoké školy ekonomické (VŠE)**, máje tam pracovní poměr na dobu určitou do konce června 2006. Vedl jsem cvičení (2 h týdně) k dvousemestrálnímu základnímu kursu matematiky. Zapisování předmětů bylo poměrně volné, a tak se jak na podzim, tak na jaře, vyučoval jak první, tak druhý semestr kursu. Cvičení každý semestr byla ukončena zápočtem, k jehož udělení bylo třeba napsat úspěšně dvě dvouhodinové písemné práce, v 7. týdnu výuky a v týdnu následujícím po skončení 13týdenního semestru; úspěšně napsat práci znamenalo získat z ní aspoň 50 % bodů, přičemž každou práci bylo v případě neúspěchu možno (oficiálně) jednou opakovat. Předmět byl pak zakončen bakalářskou zkouškou, která byla nutná k uzavření prvních tří let studia a získání titulu bakalář. **Bakalářská zkouška** se skládala z písemné a ústní části, nutnou (a vlastně i postačující) podmínkou pro přístup k ústní části byl aspoň 50% bodový zisk z části písemné (a tu směli psát jen ti, kdo měli z obou cvičení zápočty). U bakalářské zkoušky se v případě neúspěchu nabízela možnost konat opravnou zkoušku před dvoučlennou komisí; opravné zkoušky mohly být maximálně dvě. Mně by se byl býval více líbil delší kurs, ale jinak si myslím, že to byla poměrně dobrá organizace výuky. Ovšem pomalu končila a začalo se přecházet na mnohem horší, údajně nařízený či doporučený Evropskou unií. Výuka se zkrátila na jeden semestr. K tomu patřila jednak redukce látky, jednak se šlo ještě do menší hloubky. Asi v 9. týdnu výuky se psal průběžný test na jednu vyučovací hodinu, tedy polovinu cvičení, na němž bylo možno získat až 20 bodů. V asi pětítýdenním zkouškovém období po ukončení semestru, případně už v posledním výukovém termínu, byla zkouška tvořená písemnou a ústní částí, přičemž v každé z nich bylo možno získat až 40 bodů. Termín písemky si studenti volili, přihlašovali se přes internet či intranet; počet termínů byl ovšem omezený, takže při zahájení přihlašování byla síť docela přehlcená. Ústní zkouška následovala po písemce některý pracovní den v témže kalendářním týdnu; přidělování na dny a k jednotlivým zkoušejícím probíhalo v sekretariátě katedry jakýmsi kvazináhodným způsobem. Klasické opravné termíny byly zrušeny, zkouška se známkovala² 1, 2, 3, 4+ a 4, přičemž 4+ znamenalo možnost jednoho opravného termínu, ovšem v rámci

¹ Tehdy to bylo 14 hodin týdně, tedy 7 dvouhodinových cvičení. Výjimečně se stávalo, že se týdenní úvazek o dvě hodiny zvětšil či zmenšil. K plnému úvazku patřily ještě dvě až tři dvouhodinové suplovací pohotovosti a dvě konzultační hodiny. Týdenní výuka bývala zpravidla ve třech, případně ve čtyřech dnech. Při zkráceném úvazku se krátily přiměřeně i ony doplňkové povinnosti.

² Zpočátku byla klasifikační stupnice A, B, C, D, E, F+, F; to už by však bývalo pro nás vyučující příliš, a tak aspoň ty naše běžné čtyři stupně, byť poněkud deformované, zůstaly.

trvání zkuškového období, 4 znamenala nutnost si jednosemestrální kurs matematiky znovu zapsat. Vzhledem k tomu, že matematika neměla přesné časové zařazení ve studijním plánu, po určitou dobu po zavedení nového systému výuky dobíhal i ten starý, a protože nově měli učit především osvědčení učitelé, mezi něž jsem jako začátečník na katedře nepatřil, mohl jsem si starý systém užívat, jak nejdéle to šlo.

Miloš Kaňka mi dost brzy začal dávat naději, že by mohlo být možné pracovní poměr prodloužit. A tak jsem v plnoúvazkovém pracovním poměru na dobu určitou zůstal až do konce ledna 2011, pak jsem rok a půl učil na poloviční úvazek; od podzimu 2012 jsem si zažádal jen o úvazek čtvrtinový, abych mohl bez rozvrhových problémů čtvrteční a páteční dopoledne i začátky odpolední trávit s **Mikýskem Hlinkou** a **Radunka** tak mohla na zkrácený úvazek učit na **Gymnáziu Jana Nerudy**. Po několika letech jsem dokonce při svém krátkém úvazku dostal pracovní poměr na dobu neurčitou.

Veškerá výuka matematiky probíhala na pracovišti VŠE v Kunraticích (říkalo se na "Jižním Městě", avšak katastrálně budovy patřily do Kunratic). Z Malešic tam jede autobus 177, takže se mi jezdilo celkem dobře. Výuka na celé VŠE probíhala v 90minutových jednotkách, odpovídajících dvěma vyučovacím hodinám. Pokud by byla ve studijním plánu jedna hodina týdně, řešovalo se to pomocí dvouhodinovek konaných ob týden (zažil jsem to jednou v jakémsi doplňkovém kursu s dotací 1 hodina týdně). Mezi vyučovacími jednotkami, jichž bylo za den sedm (od 7:30 do 19:30) byly 15minutové přestávky. Ve dvou propojených (ve 2. a v 3. podlaží) čtyřpodlažních stavbách³ byly různě velké učebny, měl jsem rád ty větší se zelenou či černou tabulí a obyčejnými křídami; bílým tabulím na lihové fixy jsem se vyhýbal, jak jen to šlo.

Krátce po mém nástupu na VŠE se chystala výuka nového předmětu – matematických základů informatiky⁴. Byl určen studentům informatiky, což byl jeden z oborů na FIS. Ve snaze ve škole co nejvíce zakotvit jsem naznačil, že bych se na přípravě a výuce rád podílel. O předmět se kromě naší katedry ucházela i katedra ekonometrie, která nakonec jeho garancí byla pověřena s tím, že na výuce se budou podílet obě katedry.

³ Objekt VŠE byl ve svahu. Vchod byl v úrovni druhého podlaží, v němž čísla místnosti začínala 1, a tak o něm budu mluvit jako o prvním poschodí, byť to bylo vlastně přízemí. V nejnižším podlaží, vzhledem k vchodu suterénu, měla čísla místností na začátku explicitně nulu.

⁴ Náplň předmětu byla pestrá: Čísla a jejich ukládání v počítači, struktura paměti, ukládání a vyhledávání dat, algoritmická složitost, grafy, zejm. stromy, kódování, třídění, výroková logika vč. minimalizace logických formulí McCluskeyovou metodou, základy kryptografie, automaty, zejm. vyhledávací (jen informativně).

A tak jsem po zavedení předmětu (to mohlo být od roku 2006 či 2007) patřil ke "kmenovým cvičícím" matematických základů informatiky. Přednášky měl prof. Jan Pelikán z katedry ekonometrie v hlavní budově na Žižkově, cvičení byla na Jižním Městě, ať už je vedl cvičící z jihoměstské katedry matematiky či z žižkovské katedry ekonometrie.

I v matematických základech informatiky se psal průběžný test, který měl být ohodnocen 0 až 30 body, kromě toho měl cvičící k dispozici dalších 10 bodů, jimiž mohl ohodnotit účast či aktivitu na cvičeních. Na vlastní zkoušku zbývalo 60 bodů, probíhala ve velké posluchárně, kde si studenti vylosovali dvojotázku, udělali si k ní poznámky a s nimi šli k některému z přítomných examinátorů. Zkoušení šlo docela od ruky, zkoušel jsem asi rychleji než většina kolegů a myslím, že jsem to nebyl jen já, kdo je vnímal docela příjemně, jak dokazuje výňatek ze studentské internetové stránky:

15.10.2010 ★★★★★
zkouška u pana učitele Nečase je opravdu pohoda, žádnéj stres, za chvilku... [Chci vidět celou referenci](#)
Vložil: autor utajen

29.09.2010 ★★★★★
profesor je oblíbenec, je s ním sranda a na zkoušce je senzační, když přijdete dutý jak polena, nevyšiluje, je moc ho... [Chci vidět celou referenci](#)
Vložil: autor utajen

26.09.2010 ★★★★★
pan profesor je pohodový a ke studentům má pěkný přístup, cvika dost proplétá i příběhy z praxe, test je lehouč... [Chci vidět celou referenci](#)
Vložil: autor utajen

23.09.2010 ★★★★★
Nečas je výborný ... [Chci vidět celou referenci](#)
Vložil: autor utajen

16.09.2010 ★★★★★
při ústní zkoušce je s... [Chci vidět celou referenci](#)
Vložil: autor utajen

06.09.2010 ★★★★★
pan Nečas je moc milý pán, je to příjemná zkouška, u které pokecáte i tak mimo, podívá se co jste naps... [Chci vidět celou referenci](#)
Vložil: autor utajen

30.08.2010 ★★★★★
na cvikách Nečas probírá učivo srozumitelně a je hodný, test je v poh... [Chci vidět celou referenci](#)
Vložil: autor utajen

26.08.2010 ★★★★★
určitě pana profesora doporučuju ke zkoušce, je to fa... [Chci vidět celou referenci](#)
Vložil: autor utajen

31.07.2010 ★★★★★
je to super profesor, u zkoušky napište co nejvíc a aby to šlo přečíst a to mu stačí, povyk... [Chci vidět celou referenci](#)
Vložil: autor utajen

Časem starý studijní plán matematiky skončil a mně nezbylo, než se smířit s vyučováním podle nového, jednosemestrálního. A byl jsem moc rád, že mohu učit!

Svůj vnitřní nesouhlas s redukcí⁵ učiva jsem potřeboval nějak ventilovat; skvěle mi k tomu posloužila Erbenova pohádka [Hrnečku, vař](#).

Po celou dobu působení na VŠE jsem měl pracovní stůl v poměrně velké rohové pracovně 215 (tedy 2. poschodí, ovšem od vchodové úrovně se šlo vzhůru jen o jedno poschodí). Místnost se mnou sdíleli většinou externisté, jen zpočátku ji se mnou obýval můj někdejší učitel z Matfyzu doc. Jan Troják, který pak odešel do "plnoúvazkového důchodu".

V prvním cvičení jsem kromě výuky dával studentům různé obecné informace a při té příležitosti jsem zmínil, že budu sledovat tři základní cíle: a) ukázat, jak řešit příklady (především se zřetelem na to, s čím se mohou setkat v písemce u zkoušky, ale šlo mi i o to upozornit na různé souvislosti), b) pomoci jim s osvojením různých abstraktních pojmů s využitím toho, že v porovnání s přednáškou na cvičení se lze trochu uchýlit od příliš přesného vyjádření směrem k názornějšímu, pochopitelnějšímu, c) snažit se, aby měli matematiku (aspoň trochu) rádi. Doufám, že aspoň zčásti jsem se k těmto cílům přiblížil.

Protože času bylo málo a chtěl jsem studentům co nejvíce sdělit, převážně jsem používal metodu výkladu, jen někdy jsem jim nechal něco samostatně v lavicích počítat a procházel jsem mezi lavicemi; pravidelně jsem to dělal u násobení matic, kdy jsem zadal při různé matice A, B, C řádu 2 a jednu část jsem nechal počítat AB a CA , druhou část pak BA a AC ; matice jsem volil tak, aby $AB \neq BA$, $AC = CA$ (výsledek ovšem zpravidla nezbudil takový údiv, jaký bych si býval přál). U příkladů ze základů matematické analýzy jsem se snažil ukázat nejdůležitější "finty" (umělé obraty) a záludnosti, při počítání integrálů jsem zdůrazňoval, že pokud zvolená cesta nevede k cíli, není to důvod k rezignaci, nýbrž k hledání jiné cesty.

Průběžná písemka byla příležitostí, kdy se mi moji studenti po studijní stránce konečně mohli "představit". Když zpočátku šlo o zápočtové písemky, nelpěl jsem na omezení, že ji smějí opakovat jen jednou (tato má benevolence byla využívána jen velice málokdy); kdy by se hodilo nabídnout opakování bodovaných písemek v jednosemestrálním kursu, to nebylo jasné, ale pokud ji někdo zděšen malým bodovým ziskem opakovat chtěl, neměl jsem námitky. Ale počet takových případů za

⁵ Při redukcí ze studijních plánů zmizely diferenční rovnice, které se zpravidla v základních kursech matematiky nevyučují, avšak jsou nádhernou paralelou k diferenciálním rovnicím a dávají možnost ilustrovat rozdíl mezi spojitým a diskretním. A za své vzalo i učivo o řadách (šlo především o mocninné řady). Jakási základní informace o diferenciálních rovnicích v učivu zůstala (maximálně na jedno dvouhodinové cvičení)

celé mé působení by se dal vyjádřit na prstech jedné ruky. Sice nejsem sportovec, ale idea opakování výkonů, resp. několika pokusů v lehké atletice mi připadá rozumná.

Zkoušení bylo pro mne příležitostí individuálního setkání se studentem. Nejprve jsem zkoušel v dvoučlenných komisích u bakalářských zkoušek v dvousemestrálních kursech, což mi umožnilo do tajů zkoušení vniknout. Nejčastěji jsem zkoušival s Honzou Trojákem, po zkoušce jsme zkoušeného poslali na chodbu a dohodli jsme se o známce, většinou jsme se shodli, případně jsem navrhoval o stupeň lepší známku, nicméně jsem bral Honzu jako zkušenějšího a nakonec jsem souhlasil s jeho návrhem. Snad někdy jsem proti vyhazovu obhájil trojku. Zkoušet samostatně se mi líbilo. U jednosemestrálního kursu šli studenti ke zkoušce s 0 až 20 body z průběžného testu, s 0 až 40 body z písemky a ústní zkoušení jsem měl hodnotit 0 až 40 body. O výsledné známce rozhodl součet bodů, 50 stačilo na 4+, 60 na 3, 75 na 2, 90 na 1. Hodnocení ústní zkoušky bylo dost subjektivní. Byl jsem si vědom, že krátkost kursu je velkým hendikepem pro studenty a i při zkoušení jsem myslel na to, že by měli mít matematiku rádi. A tak jsem se snažil, aby ti, jimž se nedaří, aspoň měli možnost zkoušku opakovat ("4+"), k hodnocení "4" jsem přistupoval velice nerad. Po zkoušce, pokud to čas dovolil, jsem si krátce se zkoušenými lidsky popovídal, většinou jsem se ptával, odkud jsou, jakou dělali střední školu, a někdy se podařilo zabrousit i do oblasti víry, např. studentku z Žatce jsem pozval na své kázání – bylo to zrovna v době, kdy jsem tam jezdil, studentku z Čechtic zas do Vlašimi (a nechala by se zas pozvat, jenže koronavirus a pak má nemoc mou vlašimskou službu ukončily). S několika milými studentkami jsem stále v kontaktu (pomocí e-mailu si ani nemusím uvědomovat, že koresponduji do Skotska, do Německa, na Slovensko či do Švýcarska) a mám z toho radost.

Ústní zkoušce předcházela písemka, která se psávala v některé velké posluchárně pro 192 lidí (12 řad po 16 místech), aby se aspoň trochu zamezilo opisování, sedělo se jen v lichých řadách. Volné sudé řady umožnily kontrolu docházky (vyžadoval se osobní průkaz s fotografií), rozdávání zadání (na A4 bylo 8 příkladů, u dvousemestrálního kursu jich bývalo 10) a na konci i vybírání hotových písemek. V posluchárně míval dozor jeden asistent či odborný asistent z katedry.

V době plnoúvazkového působení na katedře jsem musel na operaci kýly (2008). Šlo o kýlu pooperační – 29 let po operaci žlučníku z r. 1979. Kýla mi dlouho nevadila, až se ukázalo, že mi hrozí přiskřípnutí střeva. Operace proběhla ve Vinohradské nemocnici, operatér ji provedl velmi dobře – při té příležitosti mi orgány v břišní dutině poněkud srovnal, v důsledku čehož skončily mé občasné pocity bolení břicha. Prostředí na

chirurgické klinice však na mne dobrý dojem neudělalo. Podařilo se mi lékaře přemluvit, abych byl propuštěn v neděli (asi 4 nebo 5 dní po operaci), jenže v neděli tam nefunguje pokladna a tehdy se platil poplatek 60 Kč za každý den pobytu v nemocnici. Dostal jsem tedy složenku a řekli mi, že nutnou podmínkou, aby mi při ambulantní návštěvě následující týden vyndali stehy je předložit útržek složenky jako doklad o zaplacení poplatku. Přišlo mi to hrozné, a navíc v té době jsem sice nepoužíval internetové bankovníctví, avšak bezhotovostní ano – telefonicky. Muset jít platit složenku na poštu jsem považoval za ponižující. Ke cti chirurgické kliniky budiž konstatováno, že na ambulanci na mně pak žádný útržek složenky nechtěli. Operace se odbyla ve zkouškovém období tak, že na jeho konci, kdy je největší nával na zkoušky, jsem už vědomosti studentů ověřoval, hlídat u písemek jsem v onom semestru nemusel.

Nejsem s to si rozpomenout, kdy to bylo, ale asi někdy po roce 2010 Miloš Kaňka rezignoval na vedení katedry a na jeho místo nastoupil **Jindra Klůfa** (profesor). Miloš dále působil jako řadový pracovník. Jindra využil nutnosti snížit počet pracovníků katedry v důsledku zkrácení základního kursu matematiky a několika kolegům neprodloužil pracovní smlouvu. Cítil jsem se před některými z nich až trapně, že já, stařec bez praxe, tam zůstávám. (Z hlediska financí to bylo racionální, myslím, že jsem neučil špatně a z podle platu jsem patřil mezi levné pracovní síly.) Skutečností ovšem je, že po této redukci katedry prakticky zmizela různá nepříjemná napětí, která za Milošova vedení na katedře byla. Pod Jindrou se mi pracovalo velmi dobře, mj. jsem si vysoce cenil, že místo schůzí katedry používal téměř výhradně elektronickou komunikaci. K pohodě na katedře přispěl i nástup sekretářky **Bc. Jany Buncové**.

Když jsem na VŠE do pracovního poměru nastoupil, měl jsem čtyři vnoučata, Janičku a Pavlíka Řežábkovy a Davida a Marka Nadrchalovy. **Rodina** se ovšem rozrůstala, byt s četnými úskalími, bolestí a velkými starostmi.

Na podzim 2005 se Řežábkům narodil **Adámek**. Současně s ním roku 2012 nastoupily do první třídy jeho sestřenky **Lucinka** Hlinková a **Esterka** Nadrchalová, které se narodily v březnu, resp. v srpnu 2006. Lucinčin příchod na svět byl dramatický, byl provázen prolapsem pupečníku a tak jí hrozilo udušení. Lékařka v porodnici na Bulovce si počínala velice profesionálně a obětavě. Lucinka přišla na svět a je z ní krásné zdravé děvče. O dva roky později zas byly Petrunka a Radunka současně v jiném stavu, tentokrát dřívější datum měla Petrunka. A v obou rodinách pro kluka měli jméno Lukáš. **Lukáš** Nadrchal se narodil v červenci 2008 a asi o šest týdnů později očekávali děťátko Hlinkovi. Lukáš Hlinka však v Radunčině lůně zemřel. 4. září

2008, den před Radunčinými 28. narozeninami, byl místo očekávané radosti velice smutným dnem.

V květnu 2009 byl desetiměsíční Lukáš Nadrchal pokřtěn. V krásném jarním dnu jsme v dost velké skupině si po křtu vyšli na procházku na Petřín. Lukáš v kočárku byl přirozeně středem pozornosti, a při tom jsme si všimli, že má nepřirozeně vystouplé oko. To dalo podnět k lékařským vyšetřením, a – zřejmě později, než by to při odpovědnějším přístupu bylo možné – našli Lukášovi nádor (**neuroblastom**) v játrech, který měl metastáze až do oka. Následovala dlouhá léčba – operace, cytostatika, ozařování. Petrunka s ním mnoho týdnů strávila v motolské nemocnici na dětské onkologii. A viděla, jak děti s podobnou, často i méně závažnou diagnózou umírají. Lukáš přežil. Zůstal drobný, do první třídy nastoupil s ročním odkladem. Zůstává pod kontrolou onkologů, ale žije jako zdravý, a velice chytrý kluk. Pro Petrunku a Štěpána, a i pro Davida, Marka a Esterku to byla veliká zkouška, v níž obstáli.

Jitunce se k 33. narozeninám narodila Míša (**Michaela**), a ta na konci téhož kalendářního roku (2009) dostala podobně se jmenujícího bratránka Michala Hlinku, v rodině nazývaného Miki, Mikýsek, takže se s Míšou Řežábkovou neplete.

Na chvíli přeruším vzpomínání na růst rodiny a budu psát o sobě. K 10. červnu 2006 mi vznikl **nárok na důchod**, ale rád jsem využil toho, že jsem mohl s plným pracovním úvazkem pokračovat ve vyučování, o důchod jsem nežádal a tzv. přesluhováním jsem si jej zvyšoval. Na druhé straně jsem si byl vědom toho, že mám výrazně nižší příjem než jsem měl jako programátor u dráhy, takže šlo o to, kdy do důchodu odejít (s možností učit dále, případně na zkrácený úvazek). Závislost na odpracované době byla výraznější než na příjmu, a tak jsem přesluhování považoval za rozumné. I když mě učení nijak nezatěžovalo, přece jen jsem si říkal, že by bylo hezké mít více volných dnů na výlety a pro rodinu (být k dispozici pro "hlídání" vnoučat). Kromě toho se říkalo, že závislost výše důchodu na příjmu bude výraznější, a tak jsem se rozhodl na přelomu let 2010 a 2011 se stát pracujícím důchodcem, přičemž jsem požádal o poloviční úvazek. Petrunka byla v té době v jiném stavu a 5. května se Nadrchalům narodilo páté dítě – **Filip** narodil. V pondělí 9. května se s ním Petrunka vracela z porodnice a protože jsem pondělky měl volné a bylo moc hezky, vydal jsem se na výlet na severozápadní okraj Českého ráje: Z Malé Skály jsem šel mimo Frýdštejn na rozhlednu **Kopanina**. Klíč k ní půjčovali někde v osadě Kopanina (součást Pulečného), avšak zrovna tam byla nějaká turistka, čehož jsem využil, zašel na vyhlídkový ochoz a kochal se krásným výhledem. A jak jsem se obdivoval krásám okolní přírody, šlápnul jsem do otvoru se schody, spadl do něj, a k velkému zděšení svému a ještě většímu zděšení

oné turistky jsem nemohla nahoru ani dolů ucpal cestu zpět. Nakonec se mi podařilo se rukama vzepřít a stanout na vyhlídkové plošině a dokonce pak, sice kulhaje, po schodech odejít. Pod rozhlednou jsem bilancoval škody. Bylo mi jasné, že je pohmožděné levé koleno. Jinak na těle byly jen nějaké odřeniny nebo modřiny. Zcela zničený byl můj oblíbený fotoaparát Nikon, kde na štěstí bez újmy přežila paměťová karta, takže zdařilou část tohoto výletu si mohu připomínat prostřednictvím fotek. Došel jsem úspěšně do Frýdštejna a tam jsem udělal neobyčejně pošetilé rozhodnutí. Místo abych počkal asi 2 hodiny na autobus, tak jsem se vydal pěšky, na štěstí po silnici, do Malé Skály. Asi po necelém kilometru mi došlo, že je to nad mé možnosti. Stopnul jsem si auto a hodná paní řidička mě zavezla až k maloskalskému nádraží. Odtud jsem odjel nejbližším vlakem do Turnova – byl to osobák mířící do Liberce, v Turnově jsem měl do rychlíku do Prahy asi hodinu času, a tak jsem neodolal a došel do nedaleké samoobslužné restaurace v Nádražní ulici na skvělý boršč. V rychlíku koleno bolelo stále více a více, a tak jsem si objednal mobilem před vysočanské nádraží taxík, na otočku se stavil doma a pokračoval před pavilon H ve Vinohradské nemocnici, kde se mě na ortopedické ambulanci ujali, zjistili, že jde o pohmožděninu a nic zlomeného nemám, a dali mi ortézu. S velkou lítostí jsem přijal skutečnost, že poslední týden semestru učit nebudu a tak přijdu o výklad řešení úloh na diferenciální rovnice. První z mých zameškaných cvičení za mne vzala Irenka Sýkorová a pak už se suplovalo podle suplovacích pohotovostí. Přišel jsem i o začátek zkouškového období, v jeho druhé polovině, kdy už termíny byly plnější, jsem už, byť s ortézou a nohou na židli, zkoušel. Snažil jsem se být k dispozici pro konzultace, a tak jsem si zval studenty domů⁶, případně před dům na lavičku. Kromě mých aktuálních studentů za mnou jezdila i má bývalá studentka **Alice Nušlová**, která začala studovat současně s VŠE i ekonomii na FSV UK; nakonec zůstala jen u studia na universitě, a tam měli skutečně pořádnou matematiku a byl jsem moc rád, že jsem mohl s Alicí její zkušební otázky a úlohy procházet. Věřím, že společné chvíle nad matematikou byly oboustranně užitečné (pro mne rozhodně).

Při jedné mé návštěvě v ordinaci na Wilsonově nádraží si paní doktorka Mundlová všimla otoku pod kolenem a usoudila, že by mohlo jít o **trombózu**; vyšetření ultrazvukem to potvrdilo a paní doktorka mě poslala k výbornému angiologovi MUDr. Martinu Petrlíkovi na polikliniku⁷ do Italské ul. Následovalo používání elastické

⁶ Zrovna od 1. května z bezpečnostních důvodů byla zrušena možnost otvírat dům dálkově tlačítkem z bytu a bylo třeba přijít otevřít ke dveřím. A nadto dveře nebylo možno otevřít ani při vycházení (z jiných důvodů nebezpečné řešení!), takže každá návštěva znamenala jít dvakrát k domovním dveřím.

⁷ Původně železniční poliklinika, po r. 1989 byl jejím ředitelem MUDr. Dalibor Stejskal, snad evangelík, nějakou dobu předseda strany Koruna česká. Není divu, že za jeho ředitelování poliklinika získala jméno Svatováclavská.

punčochy a užívání warfarinu k ředění krve; kvůli dávkování tohoto léku jsem několikrát týdně jezdil do laboratoře k testování srážlivosti krve. A zrovna v té době probíhala za provozu rekonstrukce polikliniky, kvůli níž vozili krev na rozbor až do Plzně, takže data byla k dispozici až druhý den. Byl jsem tehdy hodně závislý na návštěvách polikliniky cca 5 km od nás vzdálené, a tak ve mně budila obavy neurčitě avízovaná stávka v městské hromadné dopravě. Několikrát mě v té době byla navštívit má studentka **Bára Zavadilová** (dnes Lásková, maminka Janičky a Zuzanky), a ta mě nabídla v případě potřeby odvoz autem. Moc si toho dosud vážím.

Koleno se lepšilo, ale ještě po roce jsem cítil, že není úplně v pořádku, v souladu s tím, co mi říkal starý zkušený chirurg Dr. Nosek⁸, že úplně dobré to už nebude; mohla by pomoci operace, ale také by nemusela dopadnout dobře. Já bych býval rozhodně operaci nechtěl, a tak jsem byl spokojen, že mi ji nedoporučovali.⁹

Všechny naše dcery byly s dětmi doma, **Radunka** však v této době na dohodu o provedení práce učila na Fakultě humanitních studií (FHS) pro posluchače sociální a kulturní ekologie (tehdy se předmět jmenoval poněkud jinak, snad humanitní ekologie či ekologie člověka) **volitelný předmět statistika**. Myslím, že to bylo dobré pro ni i pro její studenty. Jenže práce na dohodu pro ni nebyla perspektivní a od podzimu 2012 získala zkrácený pracovní úvazek na **Gymnáziu Jana Nerudy**. Byli jsme domluveni, že výuku na FHS bych po ní převzal já; když jsem se chtěl o tom domluvit s garantem předmětu PhDr. Ivanem Ryndou, dověděl jsem se, že fakulta šetří, a tak volitelnou statistiku již studentům nabízet nebude. Roztomilé bylo, že mi při této příležitosti jako náhradu Ivan nabídl, zda bych nechtěl dělat poslance – šlo o kandidaturu do poslanecké sněmovny za Liberálně ekologickou stranu (LES) vedenou RNDr. Martinem Bursíkem. I když jak Ivana, tak Martina mám rád a vážím si jich, o kandidaturu jsem zájem neprojevil. Nakonec LES do voleb ani nešla.

Radunčin asi **8hodinový týdenní úvazek** znamenal výuku ve čtvrtek a v pátek dopoledne. V září 2012 Mikýskovi ještě nebyly tři roky, a tak nemohl být přijat do školky. A tak jsem dva dny v týdnu cca od 9 do 14 hodin míval Mikýska na starosti. Jeho táta Jirka kolem 9. hodiny odcházival do práce a odpoledne kolem 14. hodiny se vracívala Radunka. Miki měl úžasný zájem o hromadnou dopravu, znal názvy stanic, znal konečné a ve značné míře i trasy linek; leccos uměl přečíst (všechny číslice), a tak hlavním programem bylo projíždění linek MHD, případně cesty vlakem (tunely kolem

⁸ Chirurgickou ambulanci vedl MUDr. Jiří Holubář (později neúspěšný kandidát za TOP 09 do senátu), někdy však místo něho ordinoval MUDr. Nosek.

⁹ Dnes mám pocit, že je koleno úplně v pořádku.

Wilsonova nádraží, pražský Semmering, nádraží v Kralupech aj.). Rád na tyto delší chvíle s Mikýskem vzpomínám, tehdy jsem si kvůli tomu zkrátil úvazek na čtvrtinu, a pak už jsem jej takto zkrácený ponechal. Mikýskův zájem o hromadnou dopravu, zvláště o autobusy trval, dokonce se vyjádřil, že by jednou chtěl být řidičem autobusu 381, který jezdí do Kutné Hory. A tak v době, kdy už byl řádným žákem mateřské školky, jsme si linku 381 z pražských Hájů do Kutné Hory projeli; bylo to na jaře 2015, v době, kdy já jsem mohl pražskou dopravu už používat zdarma (po 70. narozeninách) a Mikýsek ji měl ještě zdarma (před 6. narozeninami). V Kutné Hoře jsme poobědvali v jakémsi bufetu, kde si Miki mohl bez problémů dát samotné své oblíbené hranolky a kde ani cena, ani nároky na kulturu¹⁰ jedení nebyly nijak vysoké. Po dobrém obědě, který jsme oba i dobře zapili, jsem pro zpáteční cestu dal přednost vlaku.

Mikýsek bydlel (a stále bydlí) blízko nás. Příležitostně jsem se věnoval i dalším vnoučatům. Davida a Marka Nadrchalovy jsem vodíval do Základní umělecké školy na hudební vzdělávání, Lukáše do téže školy na činnost výtvarnou. Škola je asi kilometr západně od Nadrchalovic bydlíště. Během výuky tam bylo kde čekat a číst si. A také tam byl k dispozici záchod. Byla to milá příležitost s nimi ve dvou pobýt. Trochu komplikovanější bylo, když jsem s Markem či s Esterkou chodil na jakési psychologické cvičení na Puškinovo náměstí. Tam jsem byl po dobu cvičení (cca 1 hodina) ponechán sám sobě, v hezkém počasí se dalo sedět v parku na náměstí či chodit po Bubenči (tenkrát jsem netušil, že po nějakém čase tam, do Chittussiho ulice, budu chodívat za přítelem do léčebny dlouhodobě nemocných). Špatné počasí a případnou potřebu jsem musel řešit prostřednictvím restaurací, jichž v okolí Puškinova náměstí je dostatek.

Tři a čtvrt roku byl Filip naším nejmladším vnoučetem. V srpnu 2014 se mu narodil bratříček **Jonáš** a o necelý rok později přišel na svět náš nejmladší vnuk **Samík** (Samuel) Řežábek; jeho starší sestře Janičce tehdy zbývaly jen necelé tři týdny k dosažení plnoletosti. Když v oblasti zájmů Mikiho Hlinky sport začal hrát významnější roli než veřejná doprava, tak se v autobusech, tramvajích a metru začínal úžasně orientovat Samík Řežábek. Však se také se v této oblasti za odborníka považoval (a snad stále považuje)! Několik zajímavých projížděk jsem s ním absolvoval, včetně cesty vlakem z nové zastávky Kačerov do Modřan. Měl-li svou představu, kudy jet, neměl v žádném případě chuť od ní odstoupit. A jeho veřejně dopravní zájem se

¹⁰ Miki používal *analytický způsob jedení* – snažil se jednotlivé složky pokrmu od sebe co nejlépe oddělit. I v polévce vybíral zvláště nudle, zvláště mase, zvláště mrkev apod. U pomfritek jej sice neměl jak uplatnit, nicméně bufet s možností si sednout byl v dané situaci vhodnější než klasická restaurace.

rozšířil na zájem o mapy libovolných měřítek. Předvedl skvělou orientaci jak v plánu Pražské botanické zahrady, tak na politické mapě světa.

Někdy v první polovině roku 2017 jsme byli u Řežábků, mohlo to být při příležitosti Samíkových druhých nebo Janiččiných dvacátých narozenin (možná se slavily oboje současně) a přítomným dospělým se zdálo, že nevypadám dobře. Pavel mě proto odvezl do pavilónu S Vinohradské nemocnice, kde mě vyšetřili (i na rentgenu či ultrazvuku) a hlavně se jim nelíbil můj vysoký krevní tlak (nevím, o jakou hodnotu šlo). Paní doktorka ve mně viděla dědu na umření; mimochodem se zeptala, od čeho mám poškrábané nohy. Když jsem odpověděl, že jsem k tomu přišel během výletu na Chléviště, kam jsem šel z Malé Skály, tak ji sestra přesvědčila, že nemohu být zrovna na umření, když jsem absolvoval takový výšlap. Kvůli tlaku mě nechtěla pustit domů, pomohlo až podepsání reverzu. Na mé přání mě však ještě poslala na kožní oddělení, kde službu mající lékař MUDr. Jan Hugo (vnuk kolegyně ze SNTL, hlavní redaktorky z chemické redakce) musel zrovna odejít na nějaké konsilium, a tak jsme se domluvili, že přijdu po večeři. Velice se mě věnoval, podezřelé místo na noze za problematické nepovažoval, avšak všimnul si čehosi jinak podezřelého na mizních uzlinách pod krkem. Konzultoval to s hematologickou klinikou, objednal mě ještě na pondělí, podezřelé místo si pěkně nafotil a doporučil k podrobnějšímu vyšetření na hematologii. Mně se do toho vůbec nechtělo, avšak dodatečně jsem Dr. Hugovi za to nesmírně vděčen.

Na hematologii se mě ujala pečlivá a laskavá MUDr. Olga Černá. Na základě podrobného krevního rozboru mi zjistila vlasatobuněčnou leukémii (hairy-cell leukemia), tedy přítomnost jakýchsi podivných "vlasatých" buněk v krvi. Jde o krevní onkologické onemocnění, o němž jsem se dočetl, že postihuje především muže, a nadprůměrný výskyt má u Židů, což má tu výhodu, že mechyběly peníze na výzkum léčby. Mne paní doktorka sledovala a na pracovní týden od 6. do 10. listopadu 2017 určila léčbu *litakem*; spočívala v tom, že se denně se aplikovaly bezprostředně za sebou dvě podkožní injekce litaku do břicha. Injekce si může píchat pacient sám nebo někdo z rodiny. V pondělí jsem byl na injekci v nemocnici, v úterý tam šla se mnou Radunka, aby viděla, jak injekci píchat, a tu druhou si tam pod odborným dohledem zkusila; zbývající tři dvojdávky mi už chodila dávat k nám domů do Malešic. Naplnil se tak optimistický scénář léčby; počítaje s ním jsem před začátkem semestru na katedře požádal, abych měl výuku v jednom dni¹¹, a to ve čtvrtek nebo v pátek, tedy v době,

¹¹ Při čtvrtinovém úvazku se výuka v jednom dni považuje za běžnou, já jsem ovšem preferoval mít ji rozdělenou do dvou dnů – lépe se zařazovaly suplovací pohotovost a konzultační půlhodina a – po pravdě

kdy by aplikace injekcí už měla být nacvičená. Protože krátce po léčbě dochází k výraznému snížení imunity, chtěl jsem raději jet do školy jen jednou týdně. V týdnu s léčbou jsem byl ve škole taxíkem, v dalším týdnu s rouškou. Učil jsem v dostatečně velkých posluchárnách, studenti neměli ve zvyku obsazovat přední řady (hlasově jsem zvládal celou posluchárnu), a tak jsem sníženou imunitu snad dostatečně respektoval. Léčba dopadla úspěšně a stejně až dosud dopadají všechny následné prohlídky. Od paní doktorky vím, že kdyby se nějaké problémy objevily, lze léčbu lítakem opakovat s velikou nadějí na úspěch. Tak se mi podařilo léčbu onkologického onemocnění absolvovat, aniž bych přerušil výuku.

Práce ve škole pokračovala příjemně a k mé spokojenosti až do března 2020, kdy byl svět přepaden koronavirem. To ale bude obsahem některé pozdější kapitoly.

Praha 1.12.2021

řečeno – více jsem si školu užil. Soustředění výuku do čtvrtka znamenalo, že v podzimním semestru 2017 jsem neučil matematické základy informatiky, cvičení k nimž probíhala jen v prvních dvou dnech pracovního týdne.